
Fra: is@dm.dk [mailto:is@dm.dk]

Sendt: 24. september 2009 14:16

Til: Udvalget for Videnskab og Teknologi

Emne: Til Udvalget for Videnskab og Teknologi

Fra: formand Ingrid Stage

Organisation: DM - Dansk Magisterforening

Adresse: Nimbusparken 16

Postnr: 2000 Frederiksberg

E-Mail: is@dm.dk

Telefon: 38156601

Må offentliggøres på hjemmesiden: Ja

”Til orientering for udvalget fremsendes det engelske bidrag til evaluering af den danske universitetslov, som Danske Studerendes Fællesråd (DSF) og DM – Dansk Magisterforening har udarbejdet i fællesskab som oplæg til møde med Det internationale Evalueringspanel i august dette år. Vi fremsender endvidere et notat på dansk om vores opfattelse af behovet for en ny universitetslov, der kan give universiteterne mulighed for at leve op til deres grundlæggende formål, som vi ser som: videreudvikling og formidling af den samlede samfundsmæssige vidensbase på højest mulige videnskabelige niveau.

Hvorfor skal universitetsloven laves om – og hvad er et universitet overhovedet?

Indledning

Dette oplæg tegner hovedpunkterne af, hvad formålet med et universitet bør være og hvordan man sikrer det. Den model for universiteter, som findes i Danmark i dag, adskiller sig på en række punkter fra, hvordan universiteter bør være udformet, hvis de skal tjene samfundets interesser bedst muligt på længere sigt. Det er derfor nødvendigt med en række grundlæggende ændringer i universitetsloven, hvis den for fremtiden skal leve op til sit formål.

Ændringerne kan opsummeres i følgende fem punkter, som bliver uddybet nedenfor.

1. Formålet med et universitet er at videreudvikle og videreformidle viden. Det vil sige, at universiteternes grundlæggende opgave er at forske og uddanne de studerende.
2. For at sikre at universitetet træffer beslutninger, der faktisk lever op til den videnskabelige forpligtelse, skal de ansatte og de studerende have afgørende indflydelse på uddannelses- og forskningsmæssige prioriteringer.
3. Forskning af høj kvalitet drives ikke frem af kortsigtede økonomiske interesser eller politiske strategier. Vil man sikre forskning og uddannelse af høj kvalitet, må man sikre den individuelle ret til at forske og publicere frit – og give de nødvendige midler.
4. Det er nødvendigt, at mange flere end i dag tager en universitetsuddannelse – og at der rekrutteres studerende med en bredere social baggrund. Derfor er et forbud mod brugerbetaling nødvendigt.
5. De enkelte universiteter arbejder forskelligt og har forskellige traditioner. Hvis de skal fungere optimalt skal hvert enkelt have udstrakt frihed til at vælge organisationsform inden for en bredere lovfæstet ramme, der garanterer at alle universiteter lever op til de samme høje kvalitetskrav.

Et universitets grundlæggende formål

Universitets grundlæggende formål er at videreudvikle og formidle af den samlede samfundsmæssige vidensbase på højest mulige videnskabelige niveau.

Den væsentligste formidling af viden sker gennem undervisningen af de studerende både på bachelor- og kandidatniveau.

Den væsentligste udvikling af vidensbasen sker gennem grundforskning og uddannelse af nye forskere (ph.d.-uddannelser).

Den forskningsbaserede undervisning, hvor de studerende på den ene side møder den nyeste forskning i øjenhøjde og forskeren på den anden side bliver udfordret akademisk fra dag til dag, er et særkende for universitetsuddannelserne. Samtidig er det den forskningsbaserede undervisning, der i det daglige sikrer den høje kvalitet af både forskning og uddannelse.

Bredt defineret er formålet med universitetsuddannelserne er først og fremmest at fremme de studerendes evne til at udvikle løsninger på komplicerede og varierede problemstillinger. Mere specifikt er det naturligvis også afgørende, at de studerende opnår viden om og færdigheder inden for det specifikke fag.

Formidling af viden sker også ad andre kanaler end gennem undervisningen. Formidlingen af forskningsresultater sker f.eks. gennem publicering – hvad enten der er tale om monografier, tidsskriftartikler eller andet. Det afgørende for denne form for formidling er, at den er blevet bedømt af videnskabelige kolleger på et højt niveau (peer review).

Formidling af viden kan også ske gennem samarbejde mellem universiteter og eksterne samarbejdspartnere såsom offentlige myndigheder, foreninger/organisationer og/eller private virksomheder.

I sådanne samarbejder er det afgørende, at der er en ubetinget respekt for universitetets særlige karakter. Dette betyder f.eks., at den eksterne part må respektere de deltagende universitetsforskere forskningsfrihed – herunder friheden til (og kravet om) fri og åben publicering af resultaterne af arbejdet.

Det betyder på den anden side også, at universiteterne og dets forskere må respektere samarbejdspartnerens ønsker om muligheder for kommerciel udnyttelse af resultaterne. Dette kan i nogle tilfælde kan forsinke – men aldrig må forhindre – den åbne publicering af resultaterne.

Universiteterne må på den ene side holdes ansvarlige for, at de ressourcer samfundet stiller til rådighed for deres uddannelses- og forskningsaktiviteter anvendes bedst muligt i forhold til det overordnede formål.

På den anden side må mål om direkte anvendelse og forventet relevans aldrig ophøjes til at være den eneste målsætning for de uddannelses- og forskningsmæssige aktiviteter på universiteterne. Der må være tale om et samspil mellem den frie grundforskning og den kortsigtede strategiske forskning, hvor den frie forskning må være vægtet tungest.

Videnskabshistorien giver et utal af eksempler på, at de virkelig gennembrydende opdagelser netop er sket på baggrund af den frie forskning og ikke på baggrund af politisk bestemte krav om at udarbejde løsningsforslag til aktuelle problemer.

Politiske krav og ønsker om at gøre en særlig indsats indenfor et specifikt emne er naturligvis helt legitime, og universiteterne må være åbne overfor at tage sådanne udfordringer op, men det skal sikres, at universiteternes aktiviteter ikke reduceres til alene at handle om denne type af opgaveløsning. Universiteterne og universitetslærerne må have den nødvendige frihed til at udforske problemstillinger, hvis relevans måske først viser sig om en generation eller to – eller måske aldrig!

Hvad skal revisionen sikre?

På denne baggrund må en revision af universitetsloven sikre

- **for det første**, at universiteterne redefineres som institutioner, hvor det vigtigste formål er den intellektuelle udvikling af kommende generationer. Universiteterne skal ikke opfattes som avancerede servicevirksomheder for private og offentlige særinteresser. Det betyder, at alle væsentlige beslutninger om akademiske forhold skal flyttes fra ministeriet til universiteterne selv så en reel selvstændighed sikres. Det er i denne forbindelse vigtigt at slå fast, at den institutionelle autonomi ikke er det samme som den individuelle forskningsfrihed. Universiteter kan sagtens være uafhængige af eksterne interesser uden at dets forskere reelt er frie, f.eks. fra instruktioner fra universitetets ledelse.
- **for det andet** skal de ansatte universitetslærere og de studerende tildeles en afgørende indflydelse på væsentlige beslutninger om forsknings- og uddannelsesmæssige prioriteringer for at sikre, at universiteterne kan leve op til deres formål og beskytte dem mod pres udefra, som kan underminere deres evne til at leve op til det grundlæggende formål om uddannelse og videreudvikling af viden.

- **for det tredje** må den individuelle akademiske forskningsfrihed sikres. Det gælder både retten til at forske i selvvalgte emner og til selv at beslutte metode og publicering. Det er også nødvendigt i loven at sikre, at de nødvendige økonomiske ressourcer stilles til rådighed.
- **for det fjerde** skal det sikres, at der ikke etableres universiteter i Danmark af lavere kvalitet. Det må være et krav, at alle universiteter i Danmark udbyder både forskning og undervisning – og at alle lever op til de samme høje kvalitetskrav.
- **for det femte** skal det være et ufravigeligt princip, at uddannelse ved universiteter i Danmark ikke finansieres ved opkrævning af deltagerbetaling fra de studerende. Universitetsuddannelser er et samfundsmæssigt behov og et offentligt gode, som derfor ikke skal være behæftet med krav om individuel betaling. Samtidig vil forbud mod deltagerbetaling også være en anerkendelse af FN's menneskerettighedscharter, som indeholder bestemmelser om, at uddannelse er en menneskeret, som derfor ikke må være afhængig af den enkeltes mulighed for at betale, men alene skal være afhængig af den enkeltes intellektuelle udviklingsmuligheder.

Som allerede nævnt er det nødvendigt, at universiteterne har mulighed for at organisere sig på en måde, der er hensigtsmæssig for det enkelte universitet. Lovgivning om styringen af universiteterne skal derfor være en bred rammelovgivning, der sikrer kvaliteten af forskning og uddannelse, men derudover respekterer den nødvendige autonomi for det enkelte universitet.

Grundlæggende lovfæstede bestemmelser

For at sikre at de grundlæggende formål med universitetsvirksomhed står ved magt – uanset hvilken konkret udformning af styrelsesbestemmelser, det enkelte universitet vælger – må det som minimum lovfæstes,

- at universiteterne er en del af det offentlige tilbud til samfundet om tilvejebringelse af viden og formidling heraf til samfundet,
- at universiteterne har autonomi hvad angår alle akademiske spørgsmål,
- at det bærende styringsprincip bygger på inddragelse af relevante personalegrupper og studerende i styrende organer med bestemmende indflydelse,
- at den individuelle forskningsfrihed sikres – og at universiteternes basisbevillinger skal være tilstrækkelige til at sikre denne frihed,
- at forskningsfrihed også indebærer ret til valg af metode og videnskabelig publicering, hvor det grundlæggende princip om peer review skal respekteres,
- at universiteterne ikke må opkræve individuel betaling fra de studerende for ordinære uddannelser, men at staten tilvejebringer tilstrækkelige bevillinger til disse,
- at universiteterne skal udbyde forskningsbaserede fuldtids- og deltidsuddannelser inden for deres fagområder på bachelor, kandidat og Ph.D.-niveau.

Det er afslutningsvist værd at bemærke, at der hermed ikke er taget stilling for eller imod valgte eller ansatte ledere på universiteterne, da det er overladt til det enkelte universitet at træffe beslutning herom, alt efter hvad der lokalt er hensigtsmæssigt.

Ligeledes er spørgsmålet om inddragelse af eksterne medlemmer på de forskellige niveauer i styringen af universiteterne også op til det enkelte universitet.

Men for at sikre, at eksterne hensyn ikke dominerer over de akademiske prioriteringer, som er grundlæggende for universitetets virksomhed, må eksterne medlemmer aldrig udgøre et flertal af et organ med bestemmende indflydelse.

I DM's og DSF's forslag til revision af universitetsloven, som blev fremlagt til diskussion på DM's konference om universitetsloven i juni 2009, blev det f.eks. foreslået, at de eksterne medlemmer af en bestyrelse altid skulle udgøre én mere end de ansattes repræsentanter, samtidig med at de nuværende to studenterrepræsentanter blev bibeholdt.

Op til den kommende revision af loven, er det vigtigt med den bredest mulige samfundsmæssige debat om universiteternes rolle i samfundet. Hvis det i løbet af en sådan debat viser sig, at der er et behov for udspecificering af disse principper i konkret formulerede paragraffer, vil vi hurtigt kunne præsentere et konkret forslag.

Juli 2009

Dansk Magisterforening og Danske Studerendes Fællesråd

Jens Vraa-Jensen, Ingrid Stage og Nils Wiese

DM/DSF contribution to the evaluation of the 2003/07 Act on Universities:

Why we need a new university law

Introduction

This contribution will first briefly set out the DM and DSF arguments for a new law and our definition of the purpose and concept of a university. We find that any proper evaluation of the law must be based on a clear understanding of the unique role of a university in the knowledge economy and the core values, rights and responsibilities of academia.

The governance of a university – in the proper sense of the word - and the working conditions for student and staff must meet a number of common criteria, and the reference points for DM/DSF are primarily the 1997 UNESCO Recommendations, the Magna Charta Universitatum and the 2006 Declaration from the European Council.

But apart from such a set of common criteria, which all university statutes should meet, the university act should allow for true autonomy of the universities, which means the freedom to set up their own statutes, the specific details of which should not be subject to ministerial approval. Even in a small country such as Denmark, conditions vary from university to university with different historical traditions and relations to the local community such as business and industry, unions, local authorities, cultural institutions as well as other sectors of the education system. A new university law should allow for the statutes of the individual university to reflect its special situation. This means that the great number of clauses in the existing law which give the minister powers of detailed regulation of academic matters and governance structures of the universities should be reduced to a minimum.

This contribution will not go into detail on all aspects of the university law, but we will point out crucial aspects of the act that in our opinion must necessarily be amended in order to re-establish universities in the true sense of the word.

We share the Government's ambition for Danish universities of the highest international standard that will be able to collaborate and compete with universities worldwide. But it is our assessment that important aspects of the 2003/07 law actually work against this goal. It is therefore the opinion of DM/DSF that the evaluation of the law must lead to fundamental changes of the law.

What should a new university law achieve?

A new act should seek to establish a new social compact between the universities and their stakeholders and constituencies, which include staff, students, the local community, local businesses etc. Such a social compact should be characterised by a recognition of the unique role that universities have to play in the knowledge economy and the special freedoms, and consequent professional responsibilities, given to those who work in Universities – from the Rector, down to the first year student

A new university law should therefore ensure that the universities are redefined as institutions whose primary purpose is the intellectual development of future generations. It is the responsibility of the universities to develop and further advance society's collective knowledge base at the highest international level. Knowledge is primarily disseminated to society at large through the education of students at all levels - be it bachelor, master, or Ph.D. programmes - and basic research is the primary means of further development of the knowledge base.

A university is characterised by research based education, and by research as a collaborative endeavour of students and researchers. Much university research is advanced through the interaction between students and university teachers. The intimate connection between teaching and research where students are actively involved in generating new knowledge is the most effective measure of quality assurance.

The purpose of university education is two-fold: to develop the intellectual capacity of the students so as to enable them to find solutions to complex and unforeseen problems and challenges, and to ensure that they are given access to and themselves develop the most advanced knowledge and skills within their special subjects and disciplines.

In order to fulfil its purpose, such as it is briefly sketched above, a university must be ensured genuine autonomy. All decision making on essential academic matters must be vested in the university, and not in ministerial departments. Just as important, however, is academic freedom for university teachers and students as well as their direct influence on essential decisions on research and educational priorities. Academic freedom and university autonomy must go hand in hand to protect academia from irrelevant and undue external demands and pressures - political as well as commercial – that may undermine the fundamental purpose of the university.

University autonomy should be balanced by a set of common criteria that all university statutes should comply with and that should therefore be set down in a framework Act on Universities:

- **Academic freedom**
- **Principles of governance restoring the voices of academic staff and students and securing checks and balances in the power structure by defining the respective roles of the Minister, the Rector, the Board and the Academic Council**
- **No tuition fees**
- **Fair working conditions with tenure as the guiding principle**
- **Research based education**

In order to ensure the above fundamental principles, we suggest the following essential changes to the existing law

- **Scope of the Act:**

1(2) The autonomy of universities should be stated clearly from the start. We therefore suggest that this clause is rewritten along these lines: *The universities are independent autonomous academic institutions under the public-sector administration and responsible to the Minister of Science, Technology and Innovation.*

- **Purpose:**

2(1). We suggest that this clause uses the 1994 OECD definition of research (1), underlines free and basic research and makes the university responsibility to staff clear: We suggest, therefore, that the first sentence be replaced by the following: *The university shall enable its staff to freely and independently conduct basic research, applied research and experimental development, and offer research-based education at the highest international level in the disciplines covered by the university*

2(2) This is a crucial clause, but in its present form is very imprecise, as it does not make it clear who or what the university is, and who has responsibility for safeguarding freedom of research. We suggest it replaced by wording that states that *the academic community (including staff and students) has academic freedom, and the Board and Rector shall safeguard this freedom and ensure the ethics of science.* We further suggest that the ethics of science are described in detail, if only in the notes on the law. Such description should define the freedoms and responsibilities of the university academic staff as researchers, teachers and as citizens. We have included a proposal in the footnotes(2)

- **Degree programmes:**

8(2) The law must not open up for any tuition fee from students. Therefore the last words of this clause “*or the student*” should be omitted.

- **Governance regulations:**

The law need not set out governance structures in detail, as statutes and regulations should be within the individual university’s autonomy. Nor should the act empower the minister to require the university to enter into performance contracts about the nature and scope of its activities.

10 (6) Consequently, the sentence “*these shall be subject to the Minister’s approval*” should be omitted, and

10(8) should be omitted altogether.

Without going into detail about the number of internal and external members of the board or the precise composition of academic councils and sector boards, the new act on universities should make it clear that all university statutes must restore a more balanced governance structure between the Board, the Rector and the Academic Council. This means that

10(11) as a minimum must include wording that ensures that students and staff have direct influence on the appointment and dismissal of the Rector.

12 (1) should prescribe a better balance between external members, academic staff, technical-administrative staff and students. There should never be an overall majority of external members over students and staff, and the chair should be elected from among all its members by a simple majority.

12(3) External members should be drawn from a variety of stakeholders relevant to the individual university, such as: business and industry, unions, organisations representing art and culture and local authorities. Representatives from other universities, including other Nordic universities, could also make a valuable contribution to the board.

14 – 15 – 16- 17: These sections on the Rector, the Dean, Academic units and the Academic Council should be replaced by a clause requiring the Rector the Dean , the Head of Sector/ the Director to involve the Academic Council as partner in their decisions. The Academic Council whose members have the deepest professional knowledge of academic matters should be given direct decision making powers. Furthermore, the establishment of a Department board would ensure a better balance of power.

16 a. (7) and 17 (2) **These are particularly important clauses.** As they read in the existing law, the individual researcher is not guaranteed time for free research. There could be a number of ways of ensuring this. One is to set a limit to the time consumed by other tasks. In both of these clauses we consequently suggest the following addition after **specific tasks**: *...in accordance with section 2(4). The time consumed by such tasks may vary over time, but on an average should not exceed two thirds of the normal working week. During the periods in which members of the academic staff are not performing such tasks, they shall conduct research in accordance with 2(2) of this act.*”

- **Tuition fees**

26 . The new law must not open up for any tuition fee. We suggest that a clause be added that states that the *university shall not require payment for admission to*

academic programmes, tests and other assessments as part of an exam in connection with a study programme on a full time basis.

Notes

1) OECD (1994) *Main Definitions and Conventions for the Measurement of Research and Experimental Development: A Summary of the Frascati Manual OCDE/GD(94)84*, (Paris: OECD), p.7.

2) University academic staff are entitled to full freedom to determine the subject and method of analysis of their research and in the dissemination of the results of their research, subject to the adequate performance of their other academic duties; but research for external agencies must be based on an understanding with the authorities of their institutions.

ii) University teachers are entitled to freedom in the classroom to determine the subject curriculum to be taught, the teaching method to be adopted, and the mode of assessment to be used. University teachers must ensure that they do not introduce into their teaching controversial matter which has no relation to their subject.

iii) University teachers are citizens, members of a learned profession, and officers of an educational institution. When they speak or write as citizens, they should be free from university censorship or discipline, but their special position in the community imposes special responsibilities and obligations. As scholars and educational officers, they must remember that the public may judge both their profession and their institution by their utterances. Hence they should at all times: strive to be accurate; exercise appropriate restraint; show respect for the opinions of others; make every effort to indicate that they are not speaking for the institution.

Ingrid Stage, Jens Vraa-Jensen, Nils Wiese